

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 56567-08-16 ראזם ואח' נ' יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות ופיתוח הכפר

בפני כבוד השופטת מרים קסלסי
המבקשים

1. אברהים סיאם
2. עלאא ראזם

נגד
המשיבה

יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות ופיתוח הכפר

החלטה

בפני בקשה להחזרת משאית השייכת למבקש מס' 1 וכן להחזרת סחורה - פירות וירקות במשקל של כ-15 טון לידי מבקש 2 - בעל הסחורה.

על פי החומר שהוצג בפני, החשד הוא שהמבקשים ניסו להבריא תוצרת חקלאית מהשטחים לשטח מדינת ישראל, מבלי שהיתה להם תעודה המלמדת על מקור התוצרת.

האירוע התרחש ביום 27/8/16 שעה 21:20 לערך, במחסום אל זעים - מחסום שאינו מיועד להעברת סחורה. על פי דו"ח אירוע, שוטר מג"ב דיווח לחוקר יחידת הפיצוח כי המשאית ברחא עם הסחורה לכפר זעים ו"הוא ידאג להוצאת המשאית מהכפר חזרה למחסום".

עם הגיע מבקש 1 והמשאית למחסום, הוא נשכב על הרצפה והתחיל לצעוק שאינו מרגיש טוב, אולם בבדיקת חובשת לא נמצאו ממצאים חריגים.

מבקש 1 נחקר אך לא שיתף פעולה ואף מסר מפתח רכב פרטי במקום מפתח המשאית. גרר הוזמן למקום ובסופו של דבר בשעה 3:00 בלילה, לאחר שלא הוצגו תעודות מתאימות הוסעה המשאית לחניון המשיבה, ככל הנראה לא בדרך של גרירה, אלא בנהיגה במשאית.

נדמה כי לא יכולה להיות מחלוקת כי קיים חשד סביר לביצוע עבירה של הברחת טובין, אשר הצדיקה פעולות המשיבה במניעת הכנסת הסחורה לישראל ובתפיסת המשאית.

עד לשעות אחה"צ, היום, בעת הדיון בפני לא הומצאה תעודת מקור, כאשר מבקש מס' 2 הוא סוחר מנוסה, אשר התנסה הן בהעברת סחורה "חוקית" והן בתוצאות העברת סחורה בלתי חוקית - השמדתה. (ראה לדוגמא **הת (י-ס)**

11-11-49791, פורסם בנבו).

אין גם חולק כי "תעודת מקור" נדרשת לצורך אישור הכנסת הסחורה החקלאית מהשטחים לישראל.

לסחורה הוצא צו השמדה

מנהל היחידה הוטרינרית של משרד הבריאות, ד"ר ינון, הוציא צו השמדת מזון לפי **סעיף 7 לפקודת בריאות הציבור (מזון נוסח חדש), התשמ"ג-1983**. ד"ר ינון קובע כי המזון עלול להזיק לבריאות הציבור מעצם אי ידיעת מקור התוצרת ואי בדיקה בקטריוולוגית וחומרי הדברה.

טענות הצדדים

ב"כ המבקש 2 טוען כי אין להשמיד את הסחורה משום ששוויה כ - 100,000 ₪ ויש לאפשר למבקש 2 לנסות ולמכור אותה בשטחים כדי לצמצם נזקיו. לענין תעודת המקור טען מבקש 2 כי המשיבה סרבה לקבל מסמכים, אולם בדיון לא הציג כל מסמך שיכול לענות על הדרישה לתעודת מקור ומדובר בטענה מיתממת.

בתיק החקירה קיימת הזמנה ליחיא סיאם להתייצב לחקירה היום בשעה 12:00, אולם זה לא התייצב וגם לא מבקש 2, והרי כבעל ענין היה עליו להתייצב מיוזמתו ולא להמתין לזימונו או לדיון שהתקיים בשעות אחה"צ. יצוין כי על פי טופס נתוני האירוע יחיא סיאם הוא הנציג הרלוונטי של בעל הסחורה, והוא זה שהגיע למחסום, כאשר בן משפחה אחר ממשפחת סיאם מתצפת על המחסום, לטעון כי המשיבה התרשלה באי זימונו של מבקש 2 להיחקר לפני הדיון, זו טענה שקשה לקבלה.

סמכות עניינית

ב"כ המשיבה טען כי אין לביהמ"ש סמכות עניינית לדון בשאלת כשרותו של צו השמדת הסחורה, שהוצא על ידי רופא משרד הבריאות, ואילו ב"כ המבקשת טען כי בקשתו היא להחזרת תפוס, בהתעלם מהצו להשמדת מזון, שהוא שולי בעיניו, ולכן רשאי ביהמ"ש להיעתר לבקשתו, ולחילופין יש לראות בבקשתו תקיפה עקיפה של הצו, אשר ביהמ"ש מוסמך לדון בה, כאמור בסעיף 76 לחוק בתי המשפט.

לענין שחרור המשאית, אין למשיבה התנגדות לשחררה לידי המבקש 1 ובלבד שישולם לה הוצאותיה העומדים על 15,000 ₪ בהתאם למחירון שסיכמה עם הזוכים במכרז להספקת שירותי גרירה. ב"כ המבקשים טען כי מדובר במחיר מופרז.

הכרעה

לאחר ששקלתי בקשת המבקשים והתגובה לה, אני קובעת כדלקמן:

עמוד 2

המשאית תוחזר לידי מבקש מס' 1 בכפוף לתשלום סך של 15,000 ₪. הסכום יוחזק אצל המשיבה כפקדון, עד אשר תמציא למבקשים קבלה בגין תשלום לגורר ודמי אחסנה. במידה והתשלום פחות, יוחזר ההפרש לידי ב"כ המבקשים.

אעיר כי מותב זה מוסמך לשבת כבימ"ש לעניינים מקומיים במעלה אדומים, ולכן לצורך ההחלטה בבקשה להחזר המשאית אין משמעות לשאלה, שהצדדים היו חלוקים עליה בתחילת הדיון, האם מדובר בסחורה שנתפסה בשטחי מדינת ישראל, או בשטחי איו"ש.

לענין התוצרת החקלאית שהוצא לה צו השמדה

ב"כ המבקשים מתייחס לסחורה כאל תפוס שיש להחזירו בדחיפות לבעליו בשל היותו מתכלה ומתעלם לחלוטין מחיקוק - **פקודת בריאות הציבור** שמקנה סמכות לרופא להורות על השמדת קניינו של אדם, בשל החשש כי הוא עלול להזיק לבריאות הציבור, או שאינו ראוי למאכל אדם.

אם סבור המבקש כי החלטת הרופא ניתנה שלא כדין, או מתוך רשלנות, הדרך לתקוף החלטה זו היא בפניה לבג"צ, ואם מבקש הוא שבימ"ש זה יתייחס לצו ההשמדה בדרך של "תקיפה עקיפה", כי אז אומר שאיני מוצאת לנכון להשתמש בסמכות שהוקנתה לי בנסיבות המקרה שלפני מהסיבות הבאות: ראשית, מדובר בהחלטה מקצועית שהיא לב הבקשה ולא התעוררה כבדרך אגב, ולכן אין תחולה לסעיף 76, שנית, מדובר בהליך יזום על ידי המבקשים ולכן באותה מידה ודחיפות יכלו ליזום אותו בפני ביהמ"ש המוסמך - בג"צ. לפי ההלכה הפסוקה, בדרך כלל מתאפשרת תקיפה עקיפה כ"טענת מגן" של נתבע או נאשם וגם אז היא נשקלת במשורה ואילו כאן מדובר ב"טענת חרב".

שלישית, לא הובאה בפני כל תשתית ראיתית על מנת שאגיע למסקנה שצו השמדת המזון הוצא שלא כדין. לפני שאגיע למסקנה כזו, יש לקיים דיון מקצועי ומקיף בכל ההיבטים הנוגעים לאותה החלטה מנהלית, מול הרשות הרלוונטית - היא משרד הבריאות, שעה שהמשיבה שבפני אינה זו שהוציאה את הצו.

למעלה מן הצורך אומר כי הדרישה להמצאת תעודת מקור, קרי היכן גודלה התוצרת החקלאית נועדה להבטיח כי בדרך גידולה הקפיד החקלאי על בדיקות בקטריאליות והשתמש בחומרי הדברה מאושרים. לא שמעתי בטיעוני ב"כ המבקש כי הם כופרים בסמכות המשיבה לדרוש "תעודת מקור" כתנאי להכנסת הסחורה לארץ, לא הובאה בפני כל אסמכתא או טענה לכך שהרופא הממשלתי מנוע מלהסתמך על תעודת מקור כאמצעי להערכת איכות התוצרת החקלאית, ולכן הטענה כי הצו הוצא ללא בדיקה מעבדתית ולפיכך הוא לא תקף, אינה נכונה, או לפחות לא הובאו בפני אסמכתאות לקבוע כך.

הצעתו של ב"כ המבקש לפיה אורה לשחרור הסחורה שהוחלט לגביה כי היא עלולה להזיק לבריאות הציבור, חזרה לשטחים, כדי שתימכר לאוכלוסיה הפלסטינאית, שם הרשויות אינן מקפידות על בריאות הציבור, היא הצעה בלתי ראויה בעליל.

ב"כ המבקשים הפנה לסעיף 22 (3) לחוק הרשות לפיקוח חקלאי תשמ"ח 1988 שמורה כי חפץ שנתפס ועלול להתקלקל ימכר מיד, אולם החוק כשמו כן הוא מתייחס לפיקוח על חקלאים תושבי מדינת ישראל ועל עבירות שנעברו על פי חוק זה. בהעדר ידיעה מי הוא החקלאי שמכר למבקש את התוצרת, אין רלוונטיות להוראות החוק הנ"ל, ובכל מקרה, גם סחורה שגודלה על ידי חקלאי ישראלי והוצא צו להשמדתה ע"י משרד הבריאות, לא תימכר לשווקים.

טענה דומה הועלתה בעניינו של יוסף סיאם, בש (מ"א) 9/10 יוסף סיאם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) ניתן ביום 10.5.10, נקבע:

"ב"כ המבקש הדגיש בדבריו הדגשת יתר את העובדה שלא נערכה בדיקה מעבדתית של הירקות שהיו במשאית. אלא שללא כל קשר לשאלת בדיקת התוצרת החקלאית שנתפסה והושמדה, עצם העברת הטובין ללא ההיתרים הקבועים בצווי מפקד האזור יש בה משום עבירה על הצו בדבר העברת טובין מס' 1252 המוזכר לעיל. סעיף 5 לצו הנ"ל קובע ש"העובר על הוראות צו זה או המפר תנאי בהיתר שניתן מכוחו, דינו- מאסר חמש שנים". עצם העברת תוצרת חקלאית ללא היתר של "הממונה" לפי הצו הנ"ל יש בה משום עבירה ללא קשר להיות הסחורה מסוכנת למאכל אדם אם לאו. "

בכלל, הניסיון להחיל על התוצרת החקלאית שנתפסה את פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 הוא מלאכותי במידה מסוימת, שכן הרשות לא תפסה את הסחורה לצורך הצגתה כראיה ואף לא לצורך חילוטה בעתיד כחלק מהעונש שיטל על החשוד, אם יוגש נגדו כתב אישום והוא יורשע ולכן ספק אם הסחורה נחשבת ל"תפוס", תפיסת הסחורה נעשתה מכוח פקודת בריאות הציבור ולכן הדיון בסחורה צריך שייעשה על פי חיקוק זה.

מכל האמור לעיל, אני דוחה הבקשה להחזיר הסחורה, המשיבה רשאית להשמיד הסחורה, בהתאם לצו השמדת מזון שהוצא על ידי משרד הבריאות.

ניתנה היום, כ"ה אב תשע"ו, 29 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.